

การเลี้ยงเป็ดไข่

การเลี้ยงเป็ดเป็นอาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะการเลี้ยงเป็ดไข่ที่มีไข่เป็ดเป็นผลิตภัณฑ์ที่นำไปใช้ในการแปรรูปเป็นอาหารชนิดต่างๆ เช่น ไข่เค็ม ขนมหวาน และการปรุงอาหารในครัวเรือน เป็ดไข่ที่นิยมเลี้ยงในประเทศไทย มีทั้งหมด 4 สายพันธุ์ ประกอบไปด้วย

- เป็ดพันธุ์กาก็แคมเบลล์ (Khaki Campbell) เป็ดพันธุ์กาก็แคมเบลล์เป็นพันธุ์ที่ถูกพัฒนาขึ้นโดย

Adele Campbell ให้ไข่ดก เฉลี่ยประมาณ 300 ฟองต่อปี

- เป็ดพันธุ์อินเดียรันเนอร์ (Indian Runner) เป็ดพันธุ์อินเดียรันเนอร์พบครั้งแรกในแถบประเทศ

อินโดนีเซีย มีขนาดเล็ก ให้ไข่ฟองโต เฉลี่ยประมาณ 150-200 ฟองต่อปี

- เป็ดพันธุ์พื้นเมือง (Native Ducks) ในประเทศไทยมีเป็ดพันธุ์พื้นเมืองที่นิยมเลี้ยง 2 สายพันธุ์ ได้แก่

เป็ดนครปฐม และเป็ดปากน้ำ เป็นเป็ดพันธุ์พื้นเมืองของไทย อย่างไรก็ตามเป็ดพันธุ์พื้นเมืองในปัจจุบันค่อนข้างหายาก เนื่องจากมีการผสมข้ามสายพันธุ์กลายเป็นเป็ดพันธุ์ผสม

- เป็ดพันธุ์ลูกผสมกาก็แคมเบลล์กับพื้นเมือง (Kaki and Native Ducks) เป็นเป็ดที่เกิดจากการผสมข้ามสาย

พันธุ์ เกษตรกรนิยมเลี้ยงเนื่องจาก ทนทานต่อโรคและสภาพแวดล้อมให้เนื้อมากและไข่ดก ประมาณ 260 ฟองต่อปี

เป็ดสาวเริ่มให้ไข่อายุ 18 สัปดาห์ ช่วงแรกต้องจำกัดการกินอาหารเพื่อป้องกันการเกิดไข่แฝดที่เป็นสาเหตุของกันทะลัก ควรมีการให้อาหาร 1-2 ครั้งต่อวันตามเปอร์เซ็นต์การไข่ ให้น้ำตลอดเวลา แสงสว่างให้เฉพาะเวลากลางคืนบริเวณรังไข่ บริเวณรังไข่ควรมีประตูเปิดเพื่อให้เป็ดรู้เวลาเข้าไข่ รังไข่ควรมีฟาง หรือแกลบ ที่แห้ง สะอาด ไม่ชื้น เพื่อไม่ให้ไข่สกปรก และต้องระวังโรคที่สำคัญในเป็ดคือโรคคอหิวด์เป็ด และ กาฬโรคเป็ด มีการทำวัคซีนป้องกันตามโปรแกรม

เป็ดไข่อารมณ์ดีถูกเลี้ยงขึ้นตามหลักสวัสดิภาพสัตว์ (Animal welfare) หมายถึง “ความสุขกาย สบายใจของสัตว์” นับเป็นคำอธิบายที่สั้นๆแต่ครอบคลุมและเข้าใจง่าย สัตว์มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ในขณะเดียวกัน ต้องมีสุขภาพจิตที่ดี สบายใจ แจ่มใส ไร้ความเครียด ซึ่งทั้งสอง อย่างนี้ไม่สามารถแยกออกจากกัน จำเป็นต้องเกิดขึ้นพร้อมๆ กัน ความไม่สมดุลจะทำให้เสียซึ่งสวัสดิภาพของสัตว์

อิสรภาพ 5 ประการ (Five freedom) ประกอบด้วย

- (1) อิสรระจากความหิวกระหาย สัตว์ต้องได้รับอาหารและน้ำเพื่อบริโภคและเล่น
- (2) อิสรระจากความไม่สบายกาย สัตว์ต้องมีที่อยู่อาศัยอย่างสะดวกสบายตามสมควร
- (3) อิสรระจากความเจ็บปวดและโรคภัย สัตว์ต้องได้รับการดูแลและบริการสุขภาพที่ดี

(4) อีสระจากความกลัวและไม่พึงพอใจ สัตว์ต้องได้รับการปฏิบัติด้วยความเมตตาและทะนุถนอม

(5) อีสระในการแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติ สัตว์ต้องได้รับโอกาสแสดงพฤติกรรมตามธรรมชาติ